

[Jensen (Aale).]

Jeg vil give den ærede Ordfører for Venstre Ret i, at Kilden, hvoraf man skal øse Kræfter til at komme over Krisen, naturligvis er Villien til Selvhjælp, thi hvis man ikke selv vil hjælpe til, er der ikke noget at gøre; men en Hjælp i rette Tid kan jo virke som dobbelt Hjælp, og jeg tror, man kan sige, at den Hjælp, som nu tilbydes her, i hvert Fald kommer i yderste Øjeblik. Det havde været bedre, om den var kommet noget før, men naturligvis, bedre sent end aldrig. Den ærede Ordfører sagde: Naar man fra visse Sider vil give det Udseende af, at det er Landbrugets forøgede Gæld, der er Aarsag til Krisen o. s. v. Jeg synes ikke, man behøver at bruge et saadant Udtryk som: vil give det Udseende af, for det er absolut den stærkt forøgede Gæld, som er den væsentligste Aarsag til Landbrugskrisen, derom kan der ikke disputeres.

Men selv om det nu kunde være meget interessant at fordybe sig i Spørgsmaalet om, hvad der er Aarsagen til Landbrugskrisen, saa er det vigtigste i Øjeblikket jo at tale om det, der ligger for, og her drejer det sig altsaa om noget i Retning af at hjælpe Landbruget over Krisetiden. For os Socialdemokrater er det ikke noget nyt, vi har netop Gang paa Gang paa de Steder, hvor vi har ment det rigtigt, krævet, at der skulde træffes Foranstaltninger mod den Krise, som er en Følge af Højkonjunkturen. Jeg tror ogsaa, at Tusinder, ja, vel Titusinder, vil give mig Ret i, at det er den Gæld, man er kommet i, som man ikke kan blive ved at forrente. Den ærede Ordfører for Venstre talte om, at Landbrugets Forrentningsprocent var dalet saa meget, og det er jo ganske naturligt, at den er det, thi naar Gælden bliver for stor, maa Forrentningsprocenten blive lille. Spørgsmaalet bliver saa, hvordan man skal faa Gælden skrevet ned. Det er noget, som diskuteres i vide Kredse, ikke blot her i Rigsdagen, men alle Vegne. Man kan ikke foretage en Rejse, ikke komme i et Selskab, hvad enten det er af privat eller af offentlig Karakter, uden at det Spørgsmaal er paa alles Læber: Hvad skal der gøres for at faa den store Gæld nedskrevet, som Landbruget ikke kan blive ved at bære?

Der er jo to Maader, man kan gaa frem paa. Man kan lade det hele passe sig selv, saaledes som man har gjort hidtil, og Følgen vil da blive, at de, som har faaet alt for stor Gæld — dem er der desværre mange af —, før eller senere bliver nødt til at lade deres Ejendom afhænde

ved Tyvingsauktion. Saa lader en ufyldstgjort Panthaver sig Ejendommen udlægge og afhænder den bedst muligt til en Mand, som har lidt Kapital at sætte i den. Den paagældende redder derved nogle af sine Penge, og den, der faar Ejendommen, maa jo saa se, hvordan han kan klare den. Det er jo ogsaa en Maade at skrive Gælden ned paa, en Maade, som vi ved er brugbar, og som har været brugt i stigende Grad i den senere Tid. Efter min Mening er det nu en meget ufornuftig Fremgangsmaade, og i hvert Fald er den meget brutal overfor dem, som har købt Ejendomme under Højkonjunkturen, uden at de kunde vente, at Konjunkturen vilde svinge saa hurtigt, som det skete. En Del af Konjunktursvingningen har Rigsdagen jo Medansvar for, og derfor forekommer det mig, at Rigsdagen som Folkets Repræsentation har en vis Pligt til at gøre, hvad den kan, for at mildne den Krise, som enhver kunde se vilde komme, da vi talte om Valutaordningen. Den Gang var vi jo ogsaa pænt enige om, at vi hver for sig vilde gøre, hvad vi kunde, for at mildne den ventede Krise.

Nu sagde den højtærede Landbrugsminister, at han paaskønnede Folketingets Arbejde i denne Sag, og det lyder smukt at høre en saadan Anerkendelse, som jeg tror er fuldt berettiget. Men jeg synes ogsaa, at der fra vor Side skal lyde en Paaskønnelse overfor den højtærede Landbrugsminister, fordi han endelig har ladet sig bevæge til at gøre noget. Vi kender alle sammen den højtærede Landbrugsministers — jeg vilde helst sige: stædige Karakter, men det lyder jo ikke saa godt; lad mig derfor sige: stærke Karakter. Han holder ikke af at lade sig bevæge bort fra de Førudsætninger, hvorefter han en Gang er kommet til at arbejde. Det er almindelig bekendt, at vi fra vor Side jævnlig har diskuteret dette Forhold med den højtærede Landbrugsminister, og at han ikke før i Tiden har været til at formaa til at gøre noget i Retning af at formindske Gælden, idet han ikke har ment, at der var noget at gøre i saa Henseende. Man skulde vel ogsaa her anvende de af den samme højtærede Minister meget anvendte Ord: Lad Tidens lægende Kræfter hele Saarene. Men nu har den højtærede Landbrugsminister altsaa indset, at det var nødvendigt at gøre noget, og det fortjener Paaskønnelse. Selv om det sker sent, saa er sent dog bedre end aldrig.

Den højtærede Minister har foretaget visse paaskønnelsesværdige Skridt. Der